

Załącznik nr 3
Badanie Liderów

Raport diagnostyczny

**Portret partnerstwa gmin
powiatu brzozowskiego**

Badanie opinii liderów Partnerstwo Gmin Powiatu Brzozowskiego

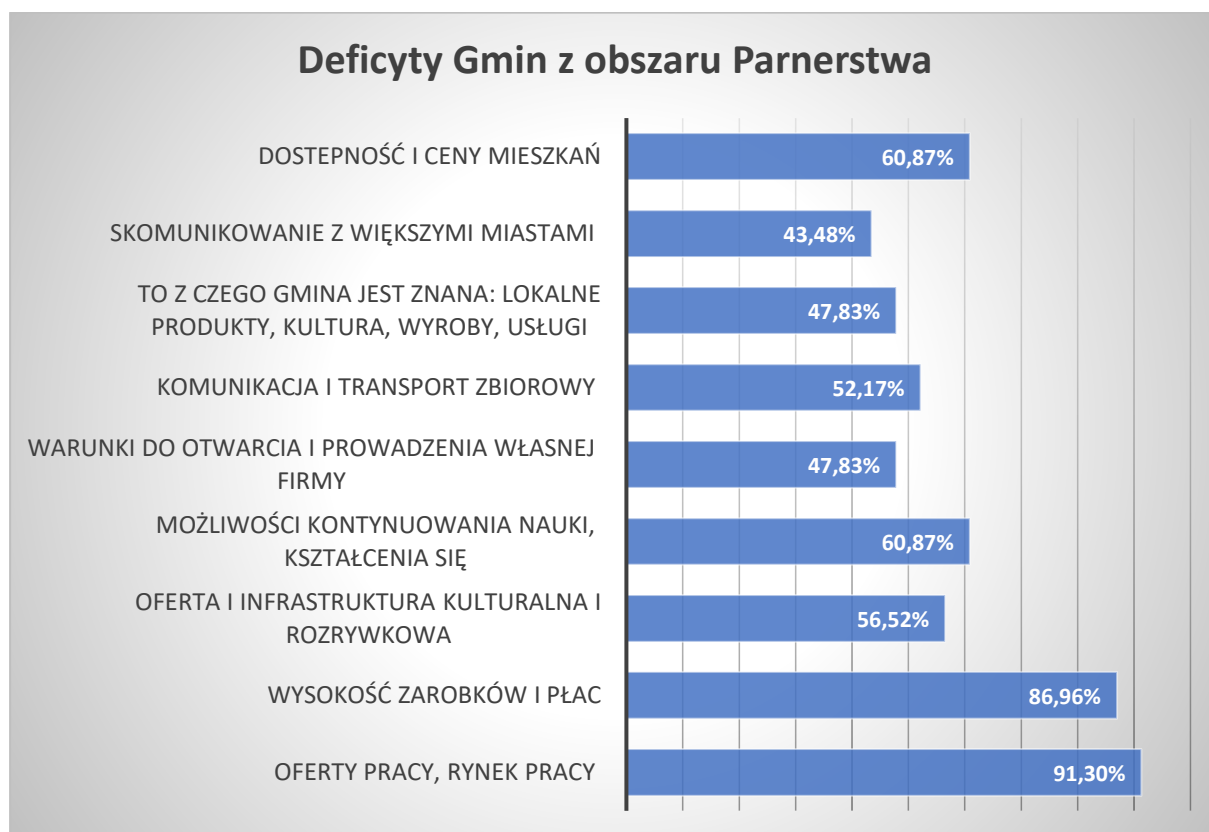
Badanie ankietowe zostało przeprowadzone w okresie 09.02.2021r. – 19.02.2021 r. wśród liderów obszaru partnerstwa powiatu brzozowskiego. W badaniu wzięło udział 23 respondentów w tym 22 są mieszkańcami gmin z obszaru partnerstwa. 100 % respondentów udzieliło odpowiedzi na wszystkie pytania.

- 65 % to mężczyźni, 35% kobiety
- większość osób jest powyżej 50 r.ż, (14 os.), 7 osób pomiędzy 30-50 r.ż, 1 osoba pomiędzy 18-34 r.ż
- większość osób reprezentuje sektor pozarządowy -11 osób, 6 osób to liderzy administracji, kilka osób to reprezentanci liderzy gospodarki (3 os) i liderzy opinii (2 os).

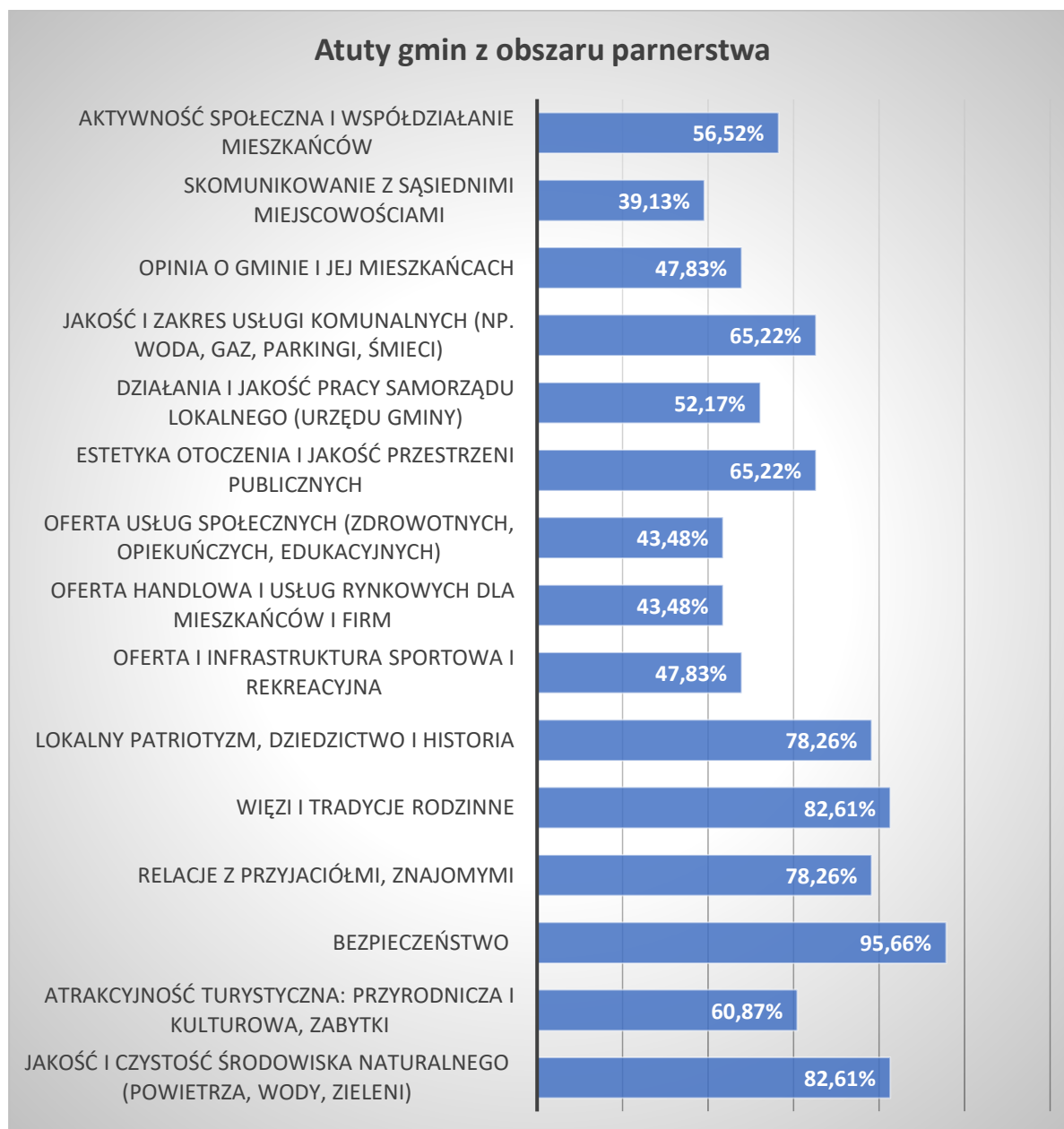
Atrakcyjność obszaru partnerstwa(OP), potencjały i deficyty gmin OP

OK 40 % respondentów uważa, że obszar partnerstwa jest dobry miejscem do życia i rozwoju, 17% procent jest innego zdania, nie wskazując kategorycznie, że jest to zdecydowanie niekorzystane miejsce.

Respondenci oceniali deficyty i atuty obszaru poprzez pryzmat swoich gmin.

Większość respondentów wskazało, że **najłabszą stroną/deficytem** gminy są kwestie związane **w pierwszej kolejności z rynkiem pracy , wysokością zarobków ,** w dalszej kolejności z ofertą kontynuacji kształcenia , dostępnością mieszkaniową, ofertą i infrastrukturą kulturalną i rozrywkową, warunkami do prowadzenia gospodarstwa rolnego oraz prowadzenia działalności gospodarczej oraz co ciekawe rozpoznawalności gminy poprzez jej lokalne produkty, kulturę, wyroby czy usługi.

Z drugiej strony **za największy atut gmin** uznano w pierwszej kolejności **bezpieczeństwo** (ponad 95%), więzi i tradycje rodzinne, jakość i czystość środowiska naturalnego, relacje międzyludzkie, lokalny patriotyzm, estetykę otoczenia i jakość przestrzeni publicznych , jakość

i zakres usług komunalnych, aktywność obywatelską mieszkańców, w dalszej kolejności ofertę handlową oraz rekreacyjną .

Usługi

W zakresie korzystania z usług danej gminy **w pierwszej kolejności wskazano na usługi związane z zakupami w podstawowym zakresie, korzystaniem z podstawowej oferty edukacyjnej dla dzieci (żłobki, przedszkola), następnie usługi rolne, budowlane, remontowe i naprawcze, usługi opiekuńczo-rehabilitacyjne, kosmetyczno-pielęgnacyjne, imprezy sportowe, usługi bankowe oraz targowiska. Najwięcej odpowiedzi wskazujących na korzystanie z usług innej gminy z obszaru partnerstwa wskazano na edukację młodzieży w szkołach ponadpodstawowych, usługi związane z większymi zakupami** (j. AGD, odzież, artykuły przemysłowe), wsparcie biznesu, opiekę zdrowotną, część wskazała również usługi bankowe, poradnictwo prawne oraz korzystanie z targowisk. **Z usług stolicy województwa korzysta się najbardziej z oferty związanej z kulturą wysoką oraz doksztalaniem się.**

Przedsięwzięcia

Na pytanie jakie przedsięwzięcia powinny być zrealizowane na obszarze partnerstwa, aby poprawić warunki życia oraz zachęcić mieszkańców, zwłaszcza młodych do pozostania lub powrotu na obszar partnerstwa **ponad połowa respondentów wskazała w pierwszej kolejności na:**

- inwestycje związane z lepszym połączeniem komunikacyjnym z regionem i światem (56,52%)
- stworzenie lepszych warunków do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości, w tym wsparciem lokalnych firm (56,52%)
- budowę i modernizację infrastruktury gminnej: chodniki, ścieżki, rowerowe, parki, obiekty rekreacyjne i sportowe (56,52%)
- stworzenie przez samorząd specjalnej oferty dla młodych: stypendia, granty, staże, ulgi, inkubatory, doradztwo zawodowe (52,17%)
- wsparcie rozwoju budownictwa mieszkaniowego, większa dostępność mieszkań (52,17%)

Poniżej 50% respondentów wskazało na :

- Wsparcie dla rozwoju postaw przedsiębiorczych, zakładania własnych firm, gospodarstw rolnych, samozatrudnienia (47,83%)
- Lepsza lokalna Infrastruktura komunikacyjna: dojazdy, mostki, przystanki, parkingi, przejścia dla pieszych itp.(30,43%)
- Zwiększenie atrakcyjności turystycznej OP (30,43%)
- Podniesienie jakości i poszerzenie oferty usług komunalnych (czystość, woda, odpady komunalne itp.) (26,09%)

- Bardziej atrakcyjna oferta kulturalna i spędzania czasu wolnego(26,09%)
- Lepsza promocja miejscowości i regionu, budowanie marki, prestiżu, dobrych skojarzeń(21,74%)
- Lepsza i bardziej dostępna opieka zdrowotna (podstawowa i specjalistyczna) (21,74%)

Wpływ na rozwój gmin OP

100 % respondentów wskazało, że **duży wpływ na rozwój gmin w obszarze partnerstwa ma wójt/burmistrz/urząd gminy**. W drugiej kolejności wskazano radę gminy/miasta (73,91%), następnie urząd marszałkowski (47,83%), wojewodę i instytucje administracji wojewódzkiej (39,13%).

Ponad połowa respondentów twierdzi, że **niewielki wpływ na rozwój gmin** mają samorządowe (JST) związki, stowarzyszenia, porozumienia, itp.(56,52%), lokalne media, fora i portale społecznościowe(56,52%), lokalni liderzy, nieformalni przywódcy i lokalne autorytety (52,17%), najwięksi rolnicy (rolnicy-duzi producenci) (43,48%), określone grupy społeczne - emeryci, renciści (52,17%) i najbogatsi mieszkańcy i korzystający z pomocy społecznej (34,78%).

Ponad 47% respondentów wskazało, że na rozwój gminy **nie mają wpływu** duże firmy krajowe i zagraniczne oraz samorząd sąsiednich gmin i określone grupy społeczne – korzystający z pomocy społecznej (39,13%).

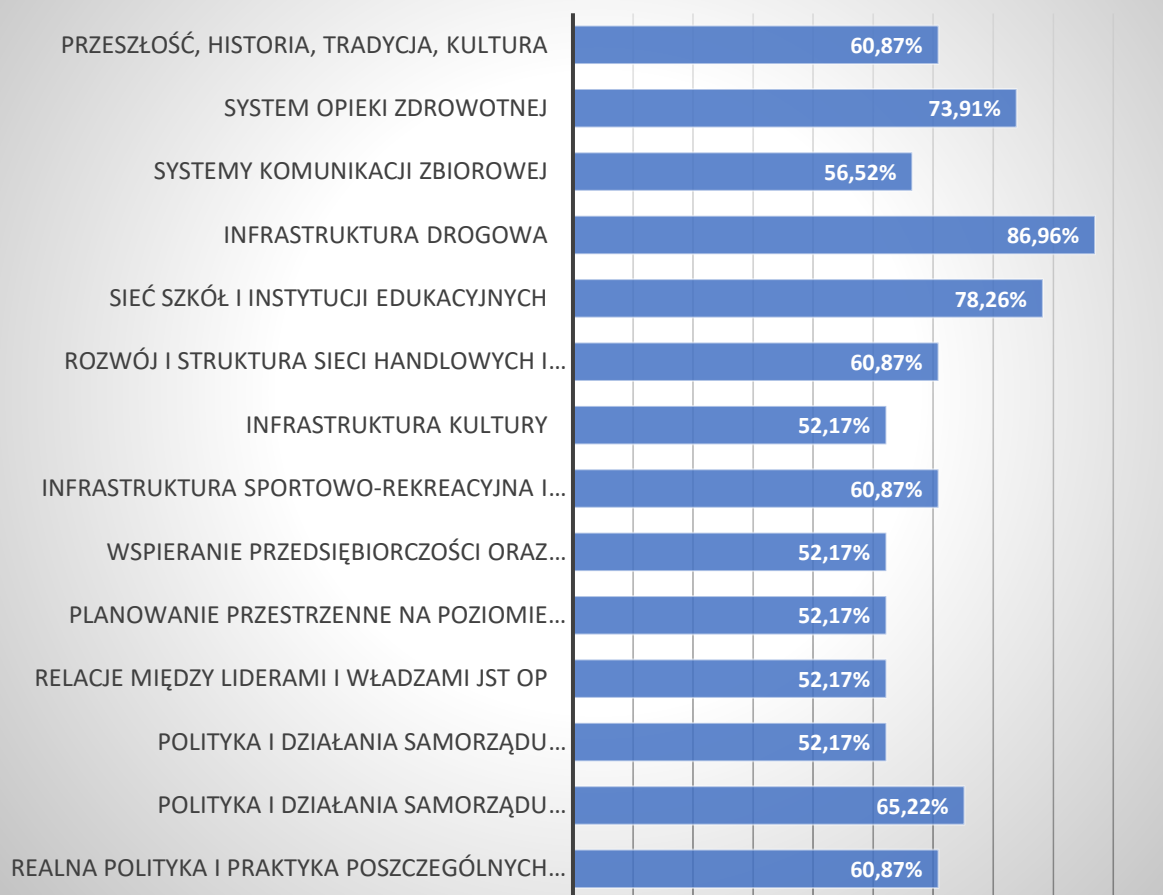
Wewnętrzne czynniki sprzyjające współpracy i integracji gmin OP - zależne od JST

To co najbardziej sprzyja współpracy JST w obszarze partnerstwa **to infrastruktura drogowa** (86,96%), sieć szkół i instytucji edukacyjnych (78,26%), **system opieki zdrowotnej** (73,91%), **następnie** polityka i działania samorządu powiatowego (65,22%), realna polityka i praktyka poszczególnych gmin i ich instytucji, rozwój i struktura sieci handlowych i usługowych, infrastruktura sportowo-rekreacyjna i turystyczna oraz przeszłość historia, tradycja, kultura (60,87%). **W dalszej kolejności** wskazano na politykę i działania samorządu województwa, relacje między liderami i władzami JST OP, planowanie przestrzenne na poziomie lokalnym i regionalnym, wspieranie przedsiębiorczości oraz konkurencyjności lokalnych firm (52,17%).

Niewiele zostało wskazanych czynników, które utrudniają współpracę. Największy wynik uzyskała kwestia realnej polityki i praktyki poszczególnych gmin i ich instytucji (17,39%).

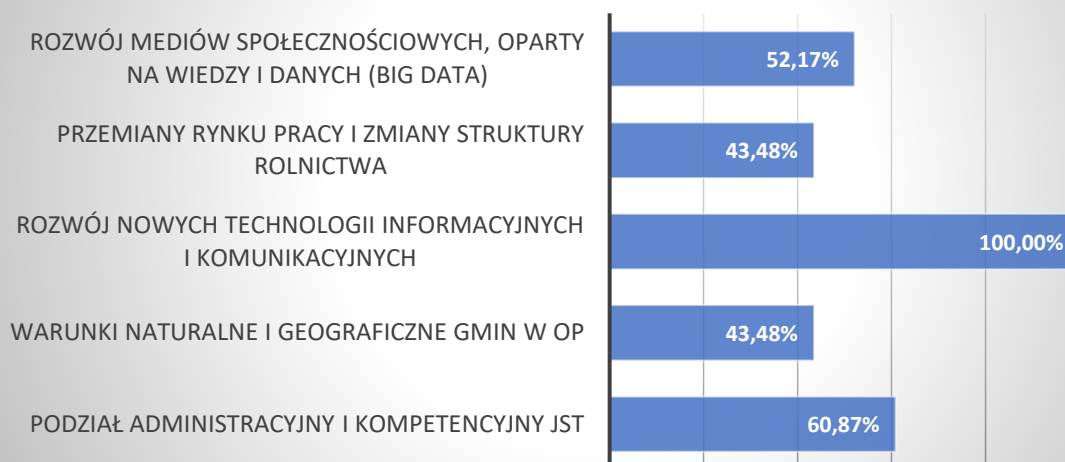
Wewnętrzne czynniki sprzyjające współpracy i integracji gmin OP - zależne od JST

Zewnętrzne czynniki sprzyjające współpracy i integracji gmin OP – niezależne od JST

100% respondentów wskazało, że **czynnikiem sprzyjającym współpracy i integracji gmin** w ramach obszaru **to rozwój nowych technologii informacyjnych i komunikacyjnych**. W dalszej kolejności wskazano na podział administracyjny i kompetencyjny JST (60,87%) oraz na rozwój mediów społecznościowych, oparty na wiedzy i danych (big data) (52,17%) i warunki geograficzne OP oraz przemiany na rynku pracy (43,48%).

Zewnętrzne czynniki sprzyjające współpracy i integracji gmin OP – niezależne od JST

To co najbardziej utrudnia współpracę i integrację to niepewność sytuacji politycznej, gospodarczej i pandemicznej (78,26%), depopulacja terenów wiejskich i małych miast (73,91%), starzejące się społeczeństwo (65,22%). Wskazano także na czynnik związany ze wzrostem różnorodności i indywidualizmu w społeczeństwie (34,78%).

Działania na rzecz młodych ludzi

Na pytanie jakie działania należy podjąć w ciągu najbliższych lat w gminach obszaru Partnerstwa, aby młodzi mieszkańcy wracali tu po zakończeniu edukacji/studiów i tu mogli budować swoją przyszłość respondenci **wskazali na następujące obszary** :

- **rynek pracy**: nowe zakłady pracy, nowe miejsca pracy; zwiększenie dofinansowania do zatrudnienia pracowników młodocianych nie posiadających praktyki zawodowej oraz osób wymagających przekwalifikowania zawodowego, przyuczenia do zawodu.
- **komunikacja**: dobrze rozwinięta sieć dróg, autobusy dojeżdżające do każdej miejscowości w powiecie,
- **środowisko**: infrastruktura środowiskowa - sieć kanalizacyjna, wodociągowa
- **cyfryzacja**: dostęp do szybkiego internetu,
- **edukacja**: zaplecze szkolne, socjalne, więcej przedszkoli, edukacja odpowiadająca potrzebom mieszkańców w różnym wieku,
- **kultura**: dostęp do usług kultury, szeroki i urozmaicony program instytucji kultury, oświaty
- **czasu wolny**: tworzenie warunków dla realizacji pozazawodowych potrzeb mieszkańców; stworzenie infrastruktury rekreacyjno-odpoczynkowej na każdą porę roku.

- **przedsiębiorczość** : wsparcie lokalnych przedsiębiorstw, stworzenie korzystnych możliwości do prowadzenia mikroprzedsiębiorstw (w tym preferencja produktów lokalnych i ich właściwa , szeroka reklama), rozbudowa podstrefy ekonomicznej, większa promocja terenów dla inwestorów; wykorzystanie potencjału związanego z budową drogi ekspresowej S-1- w oparciu o to stworzenie strefy z terenami pod nowe inwestycje z nowymi miejscami pracy; wyznaczenie stref z przeznaczeniem pod działalność gospodarczą (wstrzymanie rozbudowy osiedli mieszkalnych w bliskiej odległości już istniejących Zakładów Produkcyjnych); umożliwić i wspierać młodych w zakładaniu własnej działalności gospodarczej; szkolenia dla przedsiębiorców nt. mocnych i słabych stron regionu, założeń rozwoju gospodarczego kraju, województwa, powiatu, aktualnych strategii rozwoju, rynków zbytu, trendów gospodarczych itp.
- **infrastruktura**: ochrona przeciwpowodziowa (zbiorniki retencyjne), poprawa infrastruktury drogowej, chodników, tras rowerowych, więcej ścieżek zdrowia, ogólnodostępnych placów zabaw, siłowni na wolnym powietrzu, tras spacerowych; scalanie gruntów rolnych
- **usługi opiekuńcze**: żłobki, domy opieki seniorów (pobyt dzienny parogodzinny w trakcie pracy domowników
- **promocja obszaru**: konieczność zainwestowania w promocję regionu ze względu na drzemiący potencjał turystyczny
- **mieszkalnictwo**: rozwój sektora, tanie mieszkania na wynajem, z możliwością zakupu na raty, budowa niskoczynszowych mieszkań; mieszkalnictwo dla młodych - "młode osiedla" na obrzeżach większych miejscowości; wyznaczanie uzbrojonych przestrzeni pod budowę domów jednorodzinnych; ulgi w podatkach dla osiedlających/budujących się młodych ludzi na terenie partnerstwa; stworzenie przez Partnerstwo funduszu poręczeniowego dla osób zamierzających kupić mieszkanie lub wybudować dom na terenie Partnerstwa
- **administracja**: ograniczenie kosztów funkcjonowania administracji państwowej
- **turystyka**: rozbudowa bazy turystycznej, rozwój agroturytyki.
- **Integracja społecznej**: skuteczna aktywizacja społeczna wszystkich grup mieszkańców od dzieci do seniorów (m.in. poprzez sport, wolontariat, harcerstwo, wspólnoty katolickie itp)
- **usługi**: regularny dostęp do nieodpłatnej pomocy pedagoga, psychologa, terapeuty, radcy prawnego, inne zdiagnozowane potrzeby.

Najwięcej zostało wskazanych działań w zakresie wzmocnienia przedsiębiorczości, poprawy warunków dla lokalnych firm, kreowania nowych miejsc pracy, wsparcia

obszaru mieszkalnictwa i edukacji oraz poprawy infrastruktury publicznej – drogi, ścieżki rowerowe, kanalizacja, miejsca do rekreacji.

Opracowali:

Justyna Wieczorkiewicz-Molendo

Marek Gabzdyl

Kamil Niklewicz

Związek Miast Polskich